

Plec de condicions tècniques per a la “Gestió d’un programa educatiu per estendre la Cultura de la Sostenibilitat dirigit a l’alumnat i al professorat ”

1. Objecte i durada del contracte

L’objecte del present contracte és la **Gestió d’un programa educatiu per estendre la Cultura de la Sostenibilitat dirigit a l’alumnat i al professorat** dels centres educatius de la ciutat de Barcelona.

La durada de les prestacions serà com a màxim de 24 mesos, amb la possibilitat de prorrogar-lo per 24 mesos més.

2. Antecedents

La cultura de la sostenibilitat té a veure amb **noves maneres de veure el futur comú** i de participar en la **resolució de problemes** (repensar, experimentar, innovar). Per aconseguir un món més sostenible l’educació no ha de perpetuar un sistema que no funciona, sinó formar persones que siguin motor de canvi i capacitar-les per a l’acció conscient. Cal animar i ajudar els centres educatius a emprendre aquesta transformació.

La Direcció d’estratègia i cultura de sostenibilitat de l’àrea d’Ecologia urbana de l’Ajuntament de Barcelona, a través del departament d’Educació ambiental té per objectiu estendre la cultura de sostenibilitat amb programes educatius dirigits als centres educatius i a tota la ciutadania.

En aquest context, des de fa 22 anys la ciutat de Barcelona desenvolupa un programa educatiu dirigit a l’alumnat que, amb el nom de **Com Funciona Barcelona?**, ha contribuït al coneixement de les instal·lacions de la ciutat relacionades amb la gestió ambiental de la mateixa. Aquest programa ha anat evolucionant tant en els seus objectius i continguts com en la seva gestió i abast.

Per altra banda, des del 2001 i en el marc del [Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat de Barcelona](#), es crea el programa **Escoles + Sostenibles**, amb l’objectiu de contribuir a la sostenibilitat des de l’educació i amb el reconeixement de les escoles com a agents de canvi a la ciutat.

3. Situació de partida

Barcelona, com totes les ciutats, afronta reptes ambientals relacionats amb la disponibilitat de recursos, la pèrdua de qualitat de l’entorn, el canvi climàtic, etc. en el marc de la Declaració de l’Emergència Climàtica decretada per l’Ajuntament de Barcelona, el 15 de gener de 2020. <https://www.barcelona.cat/emergenciaclimatica/ca>

Tot això ens invita a repensar com organitzem la nostra ciutat i la nostra manera de viure-hi, per tal de millorar la qualitat de vida de les persones i garantir la integritat del medi ambient, sense acumular problemes pel futur o transferir-los a altres llocs del món.

Els responsables municipals de la gestió ambiental i del manteniment i transformació de l'espai públic estan plenament convençuts de la importància que les escoles de la ciutat tinguin l'oportunitat de conèixer directament infraestructures, equipaments, actuacions i serveis que s'hi relacionen, a fi que els joves ciutadans puguin comprendre millor el funcionament ecològic de la ciutat, prendre consciència dels reptes que planteja i participar activament a la recerca de solucions.

4. Marc de referència

El marc de referència conceptual i els principis inspiradors que orienten el projecte educatiu es basen en:

Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat de la ciutat 2012-2022

<http://w110.bcn.cat/MediAmbient/Continguts/Fitxers/CompromisCiutadaSostenibilitat.pdf>

WEISSMANN, HILDA; FRANQUESA, TERESA. *En el camí de l'escola sostenible. Una nova guia per fer l'Agenda 21 Escolar*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona, Àrea de Medi Ambient, Departament d'Educació Ambiental, 2011. 171 p. (Guies de l'Agenda 21 escolar; 3):

http://lameva.barcelona.cat/barcelonasostenible/sites/default/files/pagines/document/4186/novaguia_a21versioimprimir.pdf

Marc de la innovació pedagògica a Catalunya. Maig 2017

http://xtec.gencat.cat/web/.content/innovacio/marc_normatiu/documents/marc_dinnovacio_pedagogi_ca.pdf

El marc de referència municipal:

PAM 2019-2023, en elaboració.

- **Prioritats de l'Àrea d'Ecologia Urbana, Mobilitat i Urbanisme**, que són les línies d'acció prioritàries per aquesta àrea municipal, posant especial èmfasi en les línies d'acció dels següents Plans Estratègics i mesures de govern:

Pla Clima

<http://hdl.handle.net/11703/109216>

Pla de Resiliència i Adaptació al Canvi Climàtic

<http://ajuntament.barcelona.cat/ecologiaurbana/ca/que-fem-i-per-que/ciutat-productiva-i-resilient/pla-resiliencia-adaptacio-canvi-climatic>

Pla d'Energia, Canvi Climàtic i Qualitat de l'Aire 2011-2020

http://ajuntament.barcelona.cat/ecologiaurbana/sites/default/files/PlaEnergia_CanviClimatic_QualitatAire-2011-2020.pdf

Compromís de Barcelona pel clima

<http://lameva.barcelona.cat/compromispelclima>

Mapa estratègic del soroll i Pla per la reducció de la contaminació acústica de 2010-2020

[http://ajuntament.barcelona.cat/ecologiaurbana/sites/default/files/Plan_forReducingNoisePollutioninBarcelona\(inCatalan\).pdf](http://ajuntament.barcelona.cat/ecologiaurbana/sites/default/files/Plan_forReducingNoisePollutioninBarcelona(inCatalan).pdf)

Pla del Verd i la biodiversitat de Barcelona 2020

http://w110.bcn.cat/MediAmbient/Continguts/Documents/Documentacio/PlaDelVerdiBiodiversitat_BC_N2020_CAT.pdf

Mesura d'Impuls de la Infraestructura Verda

https://www.slideshare.net/Barcelona_cat/mesura-de-govern-programa-dimpuls-a-la-infraestructura-verda

Pla de Mobilitat Urbana

http://mobilitat.ajuntament.barcelona.cat/ca/documentacio?field_tipologia_documento&tid=11

Pla de recursos hídrics alternatius

<http://ajuntament.barcelona.cat/ecologiaurbana/ca/que-fem-i-per-que/ciutat-productiva-i-resilient/pla-de-recursos-hidrics-alternatius>

5. Objectius del servei

Amb l'objectiu d'estendre la cultura de la sostenibilitat, el programa facilita el coneixement de primera mà i la percepció directa de llocs, fets i processos que ens aproximen a la comprensió de la ciutat: com és, com funciona, com es gestiona i com es transforma per esdevenir més habitable i més sostenible.

A més, acompanya els equips dels centres educatius a incorporar criteris de sostenibilitat en tots els àmbits de la seva tasca educativa, per incorporar una mirada crítica sobre el que fem i obrir horitzons de possibilitats sobre el que podem fer.

Per tant els objectius del servei seran:

- Apropar els valors de la sostenibilitat a la població escolaritzada.
- Exercir una acció educativa que contribueixi a preparar ciutadans que amb el seu comportament participin en la construcció d'una ciutat millor i més sostenible.
- Sensibilitzar els escolars sobre la necessitat d'implicar-se en la millora ambiental de la ciutat.
- Donar a conèixer les instal·lacions relacionades amb la gestió del medi ambient de la ciutat de Barcelona.
- Oferir recursos als centres d'ensenyament per tal que aquests contribueixin a l'educació ambiental de l'alumnat per aconseguir unes millors actituds i pràctiques ciutadanes .
- Vetllar per la difusió de les activitats de forma coordinada amb Ecologia Urbana.
- Coordinar-se amb les institucions, els organismes i les entitats que sigui necessari per al bon funcionament del servei. I amb altres institucions i organismes que també gestionin instal·lacions o serveis per a la ciutat de Barcelona per tal de poder obtenir programes complets i coherents pel que fa als vectors i cicles ambientals.
- Difondre entre el públic escolar un conjunt de bones pràctiques ambientals per aplicar a la vida quotidiana.
- Donar suport als projectes d'innovació dels centres d'Escoles + Sostenibles.
- Fomentar l'apoderament dels escolars com ciutadans informats i actius.

6. Serveis

Per al correcte desplegament d'aquests objectius es comptarà amb diversos serveis que hauran de ser elaborats, programats, gestionats, executats i avaluats per l'empresa adjudicatària.

Aquests serveis s'han dividit en funció dels destinataris als quals van dirigits:

6.1. Acompanyament de l'alumnat

Com funciona Barcelona? és un programa d'educació ambiental de l'àrea d'Ecologia Urbana de l'Ajuntament de Barcelona, adreçat a les escoles de tots els nivells educatius no universitaris.

Per assolir els objectius, el Departament d'Educació Ambiental, desenvolupa el programa d'activitats didàctiques adreçades a les escoles de Barcelona en coordinació i en el marc del Programa d'Activitats escolars (PAE) del Consell de Coordinació Pedagògica de la ciutat de Barcelona, impulsat per l'Institut d'Educació de l'Ajuntament de Barcelona.

6.1.1. Metodologia

Com funciona Barcelona? proposa l'aprenentatge sobre la ciutat a través de la descoberta de la ciutat mateixa.

A través de la visita d'espais urbans, parcs i instal·lacions, es propicien observacions, vivències, emocions i reflexions d'un caire molt diferent de les que tenen lloc dins de les aules.

Per una banda, copsar les dimensions d'un dipòsit de retenció pluvial, gaudir del paisatge sonor d'un parc o ficar-se a l'interior una central elèctrica són experiències singulars, que materialitzen, concreten i donen significat als conceptes que s'estudien a les matèries escolars.

D'altra banda, les visites permeten el coneixement directe de dades, fets, **processos, problemes, opinions i bones pràctiques sobre els quals aprofundir** a l'escola. Per facilitar l'aprenentatge, el programa posa a l'abast del professorat materials per abans i després de la visita que forneixen motivació i propicien la investigació al centre educatiu.

Aquest programa també actua com estímul i complement per als projectes d'innovació de les Escoles + Sostenibles.

A l'hora de dissenyar una activitat educativa i després de definir amb claredat els objectius que es volen aconseguir es presenta com a rellevant la metodologia a seguir.

La metodologia ha de garantir tant l'eficàcia en la consecució dels objectius com en els valors per aconseguir-los. Per la qual cosa la metodologia a seguir en les activitats del programa Com Funciona estarà basada en aquestes quatre fases:

1. **Motivació.** Consisteix en predisposar i preparar als alumnes a ser receptius en allò que coneixeran.

Una bona motivació és l'impuls que inicia, guia i manté un comportament específic amb la finalitat d'aconseguir la fita desitjada. La motivació ha de detectar les idees prèvies (errònies o no), les necessitats, les preguntes, els dubtes... dels participants. Aquest marc ha de servir de base per a desenvolupar i relacionar les altres fases d'adquisició de coneixements, reflexió i acció. Una bona motivació porta implícita sorpresa, creativitat, complicitat, interès...

2. **Investigació.** L'aprenentatge basat en l'estímul de la curiositat i el foment de la recerca de nous coneixements.

L'activitat didàctica ha de permetre als aprenents adquirir o consolidar continguts mínims a nivell conceptual, procedimental i actitudinal. La selecció d'aquests continguts té sentit quan serveix per a donar resposta a preguntes i propostes de petites accions d'investigació que l'alumnat ha de resoldre. Els continguts han d'estar relacionats amb el currículum dels diferents nivells educatius i el desenvolupament de les competències bàsiques.

3. **Reflexió i pensament crític.** És l'anàlisi i l'autoavaluació dels canvis produïts en el coneixement dels alumnes posteriors a la recerca.

El procés d'aprenentatge que proposa l'activitat ha de disposar d'un espai per a l'autoavaluació en el què individualment els participants de l'activitat siguin capaços d'identificar que és el que han après. Aquest procés individual es bo que es complementi amb una valoració col·lectiva dels diferents aprenentatges que s'han assolit.

4. **Acció – comunicació.** És el punt final de l'acció educativa a través de la què es posa en practica el què s'ha après.

La finalitat d'una activitat d'educació per a la sostenibilitat és la de facilitar (donar informació, eines, estratègies...) als aprenents noves capacitats per portar a terme noves accions que incorporin criteris de sostenibilitat en la seva vida quotidiana (a l'escola, a casa, al barri). Una bona proposta didàctica ha d'incloure propostes d'activitats prèvies i posteriors a la realització de la visita a la instal·lació o al taller d'aula. Aquest material ha de ser flexible i adaptable a diferents ritmes educatius que es poden identificar dins d'un mateix grup classe i ha d'estar a disposició del professorat que l'utilitzarà segons els seus interessos i necessitats.

La realització d'aquestes quatre fases es poden preveure fer-les en la mateixa sessió de la visita o be en sessions prèvies i/o posteriors.

S'haurà de tenir en compte que hi caben les dues possibilitats a l'hora de dissenyar les activitats. Una, la que les escoles es preparin prèviament la visita i en facin un seguiment posterior i dues aquelles que per les raons que siguin en fan únicament a la visita.

6.1.2. Tipologies d'activitat.

Les activitats seran de diferents tipologies

- **Activitats estàndards:** És reservaran a través del Programa d'Activitats Escolars (PAE). Tindran unes dates, horaris, nº d'alumnes i duració (1,5h) predeterminades en el moment de la seva reserva. Podran ser visites a instal·lacions o tallers a l'aula, indicats pels més petits o en aquells casos que s'ha de desenvolupar al centre educatiu com en el cas de les activitats de soroll. Coincideixen amb el format actual de les activitats del programa. Preu públic.
- **Itineraris:** Seran activitats que els centres educatius podran sol·licitar a través de la secretaria del programa. Tindran unes dates, horaris, nº d'alumnes i duració (3h) predeterminades en el moment de la seva reserva. Son visites, més extenses, tant en la durada com en els continguts, per abordar amb major profunditat temàtiques i problemàtiques d'interès l'actualitat. Les visites es desenvolupen en dos o més espais, creant una sinèrgia entre les diferents instal·lacions i interrelacionant els conceptes que es tracten. Preu públic.
- **Activitats a petició del centre educatiu:** Seran activitats que els centres educatius podran sol·licitar a través de la secretaria del programa i que partint d'una base de continguts, s'adaptaran en data, horari, nivell educatiu i duració al grup escolar que ho demani. Es determinarà amb el Departament d'Educació Ambiental els continguts i formats més adients. Preu públic.
- **Projectes de Servei Comunitari Ambiental i d'Aprenentatge Servei:** Seran activitats que els centres educatius podran sol·licitar a través de la secretaria del programa. Amb una metodologia d'Aprenentatge Servei s'oferiran projectes de comunicació i sensibilització ambientals combinat amb una diagnosi ambiental. L'objectiu és que els i les joves sensibilitzin i generin impacte positiu en la societat, proposant-los una mirada diferent sobre la sostenibilitat urbana. Es reservaran a través del telèfon de la Secretaria Tècnica del programa. Es pot consultar el desenvolupament d'aquest projectes i les hores que impliquen d'educadors a:
<https://ajuntament.barcelona.cat/ecologiaurbana/sites/default/files/FulletoComFuncionaBarcelona.pdf>.

El Servei Comunitari, tal com marca la normativa del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya, és una matèria obligatòria dirigida als alumnes del 2n cicle d'Ensenyament Obligatori.

Altres cursos també podran sol·licitar projectes d'Aprenentatge Servei a desenvolupar en el seu currículum escolar.

Gratuït.

S'estableix com a base, la realització de les següents activitats. Durant el curs escolars, s'aniran ajustant el nº de les diferents tipologies.

Tipologia d'activitat	Hores	Nº Activitats	Hores
Estàndard	1,5	600	900
Itineraris	3	10	30
A petició del centre	3	10	30
APS	8	16	128
TOTAL		652	1088

Totes les activitats s'emmarquen en els següents eixos temàtics. L'ordenació de les activitats actuals serà com es detalla a continuació:

<https://ajuntament.barcelona.cat/ecologiaurbana/sites/default/files/FulletoComFuncionaBarcelona.pdf>

➤ **1.- Una ciutat més verda: parcs i jardins, horts i biodiversitat**

Els espais verds urbans aporten valors ecològics que són essencials per a la ciutat, com ara la naturalitat, la biodiversitat, la connectivitat, i valors socioculturals, com la salut, la bellesa, el paisatge o la cultura. La vegetació és imprescindible per millorar la qualitat de vida i per atenuar els efectes del canvi climàtic.

➤ **2.- Una ciutat en transició energètica: eficiència, renovables i prevenció del canvi climàtic.**

Promoure les energies renovables i ser més eficients en el consum d'energia ens ha d'encaminar a reduir el consum d'energia fòssil. La transformació i ús d'aquesta font energètica és la causa principal del canvi climàtic i també de la contaminació atmosfèrica. L'objectiu a llarg termini és aconseguir subministrament d'energia 100% renovable, i amb zero emissions de gasos nocius.

➤ **3.- Una ciutat que optimitza l'aigua: ús eficient i recursos hídrics alternatius**

L'aigua és un recurs bàsic i indispensable. Una gestió sostenible i racional de l'aigua ha d'incidir en l'estalvi d'aigua potable, la seva optimització i la substitució per recursos hídrics alternatius (aigua freàtica, depurada, etc.). Un bon manteniment en les infraestructures és clau per una bona gestió.

➤ **4.- Una ciutat amb menys residus: prevenir i transformar els residus en recurs.**

El consum responsable, la prevenció de residus, la reutilització i el reciclatge, ens han d'ajudar a complir l'objectiu de residu zero. La recuperació dels subproductes, transformats en matèria primera de qualitat, ens pot permetre crear una economia circular per aprofitar el residu i convertir-lo en recurs.

➤ **5.- Una ciutat amb millor qualitat ambiental: aire net i confort acústic.**

No hi ha dret a la ciutat sense garantir la màxima qualitat del medi ambient i l'espai públic. La qualitat de l'aire i el confort acústic són, avui, els principals reptes, tots dos molt vinculats a l'excessiu protagonisme de la circulació privada motoritzada.

➤ **6.- Una ciutat per conviure: espai públic i mobilitat sostenible.**

Qualitat de vida és tornar els carrers a les persones. Una ciutat pacificada i connectada en què es fomenta la mobilitat sostenible, accessible, segura i amable per als vianants i les bicicletes, amb facilitat per arribar a tot arreu amb transport públic eficient, net i a l'abast de tothom.

➤ **7.- Una ciutat que es transforma: més habitable i més sostenible.**

Els grans projectes urbans i d'infraestructures s'han d'ajustar a les necessitats reals dels ciutadans per resoldre els problemes quotidians. La ciutat és un àmbit on neixen contínuament idees noves i on es poden imaginar i construir millors solucions. A Barcelona tenim exemples de transformacions urbanes, liderades per l'Ajuntament i també impulsades per xarxes d'actors ciutadans, que marquen el camí cap a una ciutat més habitable i més sostenible.

6.1.3. Prestacions del servei

Els serveis requerits a l'empresa contractada són els següents:

6.1.3.1- Gestió de les activitats

➤ A.- Reformulació de les activitats actuals:

- Revisar i actualitzar els continguts de les activitats del programa en funció dels nous marcs institucionals de l'Ajuntament de Barcelona com l'Emergència Climàtica i d'altres que s'aniran definint al llarg del procés. Durant el període del contracte el departament d'Educació Ambiental podrà modificar i anul·lar alguna de les visites a instal·lacions.

- Revisar i actualitzar els materials didàctics actuals en continguts i si fos necessari en disseny, seguint la normativa gràfica d'aquest ajuntament i sota la supervisió del departament de Comunicació d'Ecologia Urbana.

- Les activitats escolars que es desenvolupen actualment al Centre de la Platja (equipament d'Educació Ambiental, a la platja de la Barceloneta) estan integrades al programa Com Funciona Barcelona?. Conjuntament amb l'equip

gestor del Centre de la Platja s'hauran de mantenir actualitzats els continguts en funció de directrius de l'Ajuntament que afectin al litoral.

➤ **B.- Incorporació de noves activitats i instal·lacions als eixos:**

Durant la duració de tot el contracte s'hauran d'anar avaluant la conveniència de les instal·lacions i activitats que s'ofereixen en tots els eixos per valorar la seva permanència o la seva exclusió.

De la mateixa forma, durant el mateix període s'haurà de treballar per incorporar i definir noves instal·lacions i activitats que millorin l'oferta educativa que proporciona el programa.

Això comportarà la necessitat de dissenyar els corresponents materials didàctics de les noves activitats seguint la normativa gràfica d'aquest ajuntament i sota la supervisió del Departament de Comunicació d'Ecologia Urbana.

6.1.3.2.- Gestió de la inscripció

- L'empresa adjudicatària haurà de comptar amb un servei telefònic amb horari de 9 a 14h per garantir les reserves de les activitats que s'han de concertar directament amb la Secretària Tècnica del Programa. A més de tenir la finalitat de què els centres hi puguin recórrer per incidències o assessoraments que necessitin, tant per la gestió de les reserves com d'altra informació vinculada al contingut de les mateixes.
- Fer difusió de les activitats, utilitzant tot tipus de mitjans , com presentacions a les escoles i als professors, webs, xarxes socials, etc., que permetin arribar a la totalitat del professorat.
- Gestionar les inscripcions, que es realitzen per Internet a l'aplicatiu del Programa d'Activitats Escolars (PAE) del Consell de Coordinació Pedagògica de Barcelona i totes les feines que se'n derivin: confirmació a les escoles, control del pagament, etc.
- Gestionar les activitats que es reserven a través de la secretaria del programa i totes les feines que se'n derivin: confirmació a les escoles, control del pagament, etc
- Fer el manteniment de les dades del PAE.
- Fer la gestió amb els responsables de les instal·lacions on és desenvolupen les activitats i realitzar una fitxa de recomanacions de seguretat a seguir a les mateixes.
- Fer la gestió de la documentació necessària per realitzar el Servei Comunitari.

6.1.3.3.- Avaluació del programa

- Presentar una avaluació global del programa a final del curs escolar tant del disseny com de les propostes didàctiques contemplades en el present contracte i proposar-ne la seva millora, si s'escau.
- Redactar un informe trimestral d'avaluació dels serveis realitzats on també s'inclourà un resum de les incidències ocorregudes. En el cas que les incidències es considerin de resolució urgent o importants, és comunicaran via telèfon o personalment al responsable que Educació Ambiental delegui durant les 12 hores següents.
- Presentar a final de curs una memòria que reculli les dades estadístiques de les activitats realitzades i la seva valoració previ consens amb el Departament d'Educació Ambiental.
- Demanar als usuaris la seva col·laboració per millorar el servei mitjançant enquestes d'avaluació i fer-lo arribar a la persona del Departament d'Educació Ambiental designada.
- Amb els responsables de les instal·lacions, s'haurà de mantenir un contacte continu per poder actualitzar continguts i protocols de funcionament. S'enviarà als responsables, de forma trimestral un informe amb les dades i valoracions de les activitats realitzades. I un cop al curs, s'organitzarà una trobada per canviar impressions i poder avaluar el curs anterior.

6.2. Acompanyament als docents

Escoles + Sostenibles és un programa participat per més del 50% de centres educatius de la ciutat, que han anat incorporant la sostenibilitat més enllà d'activitats aïllades i programes específics i estan adoptant enfocaments de conjunt, innovant conceptualment i en les pràctiques educatives.

Les transformacions van des del sistema d'ensenyament fins a les relacions amb l'entorn, passant per la gestió ambiental (aigua, energia, residus, alimentació, mobilitat), la transformació dels patis, l'organització del temps i de l'espai i l'impuls de la democràcia interna, entenent la participació i l'apoderament de l'alumnat com a clau de volta.

La missió del programa és acompanyar-los per incorporar criteris de sostenibilitat en tots els àmbits de la tasca educativa, amb l'objectiu de desenvolupar una mirada crítica sobre l'entorn i un procés d'aprenentatge que capacita i apodera.

6.2.1. Metodologia

Els centres educatius d'Escoles + Sostenibles desenvolupen aquests projectes en un marc comú, amb aprenentatges compartits, creant sinèrgies i avançant junts en xarxa. Els projectes giren al voltant dels següents àmbits educatius:

- **Entorn:** els espais físics externs i interns del centre educatiu.
- **Recursos:** la gestió dels recursos energètics i l'aigua, el consum de materials, la compra responsable, el tractament dels residus, la mobilitat, la millora de la biodiversitat, el confort acústic,...
- **Documentació:**
 - L'existència d'un ideari consensuat en relació a la sostenibilitat, la seva presència en el projecte i les pràctiques educatives i el grau de coherència entre el que es pretén i el que es fa.
 - La integració curricular dels continguts vinculats amb els principis de sostenibilitat i el grau de coherència entre el que es pretén ensenyar i el que efectivament s'ensenyà i s'aprèn.
- **Clima social:** l'entorn social i el funcionament intern del centre, vinculats als principis de la sostenibilitat: participació, comunicació i actituds davant els canvis.
- **Intercanvis:** els intercanvis que s'estableixen entre el centre i l'exterior.

Des del programa E+S es planteja que l'enfocament des del qual es despleguen les accions ha d'afavorir l'aprenentatge de les competències i habilitats socials perquè l'alumnat arribi a ser persones autònomes, responsables, participatives, cooperatives i activament compromeses per actuar, en la prevenció i en la solució de problemàtiques socioambientals. La seva resolució no ha d'anar fonamentada en un adoctrinament sobre hàbits i comportaments concrets, que respondrien reactivament als reptes actuals, sinó en la formació de criteris i en la capacitació per a l'acció davant la incertesa d'un futur en canvi accelerat. L'anàlisi crític de l'entorn, la discussió de valors, la cerca d'alternatives, la construcció de respostes, l'execució d'accions concretes i l'avaluació dels resultats són aprenentatges clau en el programa E+S.

Així, l'estratègia metodològica que es promou contempla diverses fases, a manera de pla de treball, per progressar amb el grau de compromís i ritme que cada centre estableixi per a sí mateix, posant l'accent no en el resultat sinó en el procés.

- **Motivació:** suscitar i augmentar l'interès i el compromís dels qui formen la comunitat educativa, com més persones i més col·lectius millor.
- **Diagnosi:** identificar i analitzar quins són els principals problemes al centre i al seu entorn, quina dimensió tenen, descriure'ls amb detall per tal d'arribar a comprendre'ls en profunditat i esbrinar-ne les possibles causes.
- **Recerca d'alternatives i presa de decisions:** consensuar què es vol canviar, i establir prioritats basades tant en el que és més important com en el que és més factible. A partir d'aquí instituir un pla que concreti fites, calendari i responsables.
- **Acció:** organitzar i posar en pràctica l'acció programada amb la participació –segons correspongui– de diversos col·lectius i membres de la comunitat educativa.
- **Avaluació:** procés dinàmic, continu i sistemàtic, mitjançant el qual es verifiquen els èxits assolits i els aspectes poc reeixits en funció dels objectius.

La finalitat central del procés és l'apoderament de cada un dels nois i noies com a persona conscient, responsable i capaç de participar en la millora de l'entorn.

L'alumnat és l'autèntic protagonista de totes les accions, l'objectiu de totes les oportunitats d'aprenentatge de que es disposa i la frontissa de totes les relacions que s'estableixen amb l'exterior.

6.2.2. Tipologia d'activitats

Les activitats seran de diferent tipologia:

- **Formació per al professorat, dinamització de grups de treball, cursos, seminaris i altres espais d'intercanvi d'experiències**

El programa Escoles + Sostenibles ofereix un programa de formació anual adreçat a la comunitat educativa dels centres de la xarxa configurat per cursos, seminaris, xerrades, visites i tallers sobre múltiples temàtiques.

El programa de formació anual estableix 170 hores aproximadament.

- **Suport tècnic especialitzat en alguna temàtica ambiental**

El programa Escoles + Sostenibles ofereix un seguit de propostes educatives perquè els centres abordin diverses temàtiques ambientals amb un acompanyament especialitzat en el que s'anomenen microxarxes.

Els principals objectius són:

- Reforçar el procés metodològic d'elaboració de projectes en educació per la sostenibilitat.
- Compartir bones pràctiques entre centres en una mateixa temàtica.
- Dur a terme accions alineades amb els plans de l'Ajuntament i amb el Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat per avaluar-ne els objectius i disposar de dades.

Vegeu un exemple de microxarxa aquí:

<https://www.barcelona.cat/barcelonasostenible/ca/escolessostenibles/tags/page/compstem-i-aprenem>

S'estableix un nombre aproximat de 10 centres educatius per desenvolupar aquesta proposta.

- **Reconeixement als centres educatius**

El programa Escoles + Sostenibles està format per més de la meitat dels centres educatius de la ciutat de Barcelona. Per la seva tasca, durant el curs escolar, la secretaria del programa organitza diversos actes de reconeixement als centres educatius.

S'estableixen 2 actes mínims al llarg del curs escolar.

El nombre d'hores de formació, el nº de centres participants a la microxarxa i nº dels actes de reconeixement són orientatius. El desenvolupament de cadascuna d'aquestes tipologies d'activitat, s'anirà ajustant en funció de les necessitats al llarg del curs escolar.

6.2.3. Prestació del servei

A continuació es detallen els serveis que s'han d'oferir en relació a l'acompanyament als docents. Per a la correcta prestació del servei d'acompanyament als docents, el Departament d'Educació Ambiental, valorarà en cada moment la necessitat que cal cobrir per part de l'empresa adjudicatària entorn els serveis a continuació esmentats.

6.2.3.1. Gestió del programa de formació adreçada al professorat

El programa Escoles + Sostenibles ofereix un programa de formació anual adreçat a la comunitat educativa dels centres de la xarxa configurat per cursos, seminaris, xerrades, visites i tallers sobre múltiples temàtiques. Els destinataris d'aquesta formació son principalment els docents, els equips de menjador o extraescolars i les AFA. Per al correcte funcionament d'aquest programa de formació, és necessària una gestió dels docents, programació, acompanyament, etc.

- Contractació dels formadors/es: coordinació de dies i horaris, gestió dels honoraris i tasques que se'n derivin.
- Coordinació de les inscripcions: confirmació de les sessions, gestió dels inscrits i tasques que se'n derivin.

El preu/hora de formació bàsica s'estableix en:

Preu	90€/h/educador
Preu taller (quan s'ha de comprar material)	105€/h/educador

En cas de formacions específiques, per exemple adreçades a l'equip del programa Escoles+Sostenibles, s'establirà el preu conjuntament amb el Departament d'Educació Ambiental.

Informació sobre el programa de formació actual:

<https://www.barcelona.cat/barcelonasostenible/ca/escolessostenibles/tags/page/formacio-per-als-centres-de-la-xarxa>

6.2.3.2. Acompanyament tècnic i pedagògic especialitzat

Sortir de l'escola i aprofitar el conjunt de recursos que ofereix la ciutat permet desenvolupar coneixements, actituds i procediments necessaris tant per a la formació integral de l'alumnat com per a la seva comprensió de la realitat. Fa possible l'adquisició i la potenciació de competències socials, i afavoreix nous climes de convivència entre l'alumnat, d'una banda, però també entre l'alumnat i el professorat, i entre ambdós col·lectius i la comunitat veïna.

Des del programa Escoles + Sostenibles s'ofereix aquest acompanyament als centres educatius per utilitzar els parcs com a entorns d'aprenentatge.

- Repensar aquest programa partint de l'acompanyament actual.

Acompanyament actual: <https://www.barcelona.cat/barcelonasostenible/ca/escoles-sostenibles/tags/eines/page/apropat-als-parcs>

- Executar l'acompanyament als centres com a educadors segons el projecte a desenvolupar i les seves necessitats.
- Tasques que es derivin de la coordinació de la microxarxa: contacte amb els centres educatius, contacte amb altres àrees de l'Ajuntament...

6.2.3.3. Suport per actes

El programa Escoles + Sostenibles té dos moments clau al llarg del curs escolar; un a l'inici del curs escolar, l'acte de signatura del Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat i benvinguda dels centres i un al finalitzar el curs escolar, l'acte de cloenda del programa Escoles + Sostenibles.

En aquests dos esdeveniments es convida els centres de la xarxa a compartir els seus projectes i les experiències, intercanviar coneixements, fer activitats lúdiques, rebre el reconeixement de la ma dels representants polítics, entre d'altres.

- Coordinació dels proveïdors participants en els esdeveniments.
- Contractació de les infraestructures necessàries: tarimes, carpes, elements expositius, etc.
- Suport general en la gestió dels actes.

7.- Materials

Per poder desenvolupar correctament i amb el màxim de rigor pedagògic totes les activitats que s'ofereixen en els 2 programes hi haurà partides econòmiques per la realització de material didàctic, tant nou com l'actualització dels existent, material de difusió, manteniment i actualització de les maletes pedagògiques del Servei de Documentació d'Educació Ambiental

<https://www.barcelona.cat/barcelonasostenible/ca/barcelonasostenible/tags/uncategorised/page/servei-de-documentacio-deducacio-ambiental>

i altres necessitats que es creïn durant l'execució del contracte.

8.- Relació amb el Departament d'Educació Ambiental

- Comunicar per escrit els canvis de personal que es produeixen en l'execució del servei i fer-se càrrec de la formació necessària per a que aquest es pugui prestar correctament.
- Fer la coordinació i seguiment del programa amb les persones que el departament d'Educació Ambiental delegui.

9.- Condicions generals del servei i calendari

9.1.- El servei atindrà les activitats durant els cursos escolars en què estigui contractada l'empresa tenint en compte les possibles pròrrogues.

9.2.- En el període no lectiu de vacances escolars, de finals juny a finals de juliol del 2021 i del 2022, es realitzaran activitats educatives d'estiu dirigides als casals i centres de lleure en el espais que es considerin oportuns.

9.3.- Les activitats que s'ofereixen estan subjectes a la seva anul·lació per causes diverses (meteorològiques, no assistència de l'escola, etc.) després de cercar alternatives al dia programat.

9.4.- L'empresa adjudicatària haurà de facilitar, als usuaris dels serveis contractats, el pagament dels mateixos mitjançant ingrés en compte corrent obert a tal efecte (que serà fiscalitzable per part dels serveis municipals), i es compromet a ingressar en el compte corrent restringit que assenyali l'Ajuntament de Barcelona -amb periodicitat trimestral- els ingressos rebuts. Els tècnics del Departament d'Educació Ambiental comprovaran la relació entre les activitats desenvolupades i els assistents amb l'ingrés efectuat. Qualsevol incompliment o falsedat en relació al preu de les activitats, cobrament i/o ingrés en el compte municipal, serà considerada falta molt greu i podrà donar lloc a la imposició de penalitzacions i a la resolució del contracte.

9.5.- L'import de les activitats serà el preu públic aprovat per l'Ajuntament de Barcelona.

9.6.- Per al cas de tots els serveis subcontractats, com les necessitats per desenvolupar els actes o la producció dels diferents materials, l'adjudicatari haurà de presentar prèviament la seva proposta concreta i el pressupost per a l'aprovació del Departament d'Educació Ambiental.

9.7.- Trimestralment es farà un seguiment de les diferents partides pressupostàries.

10.- Personal

El servei contractat destinarà per a l'atenció de les activitats programades el següent personal:

- 1 coordinador/a responsable de totes les activitats i feines del programa.

- 1 coordinador-educador/a dels projectes d'APS.
- 1 coordinador/a pedagògic.
- 2 educadors/es per poder atendre totes les activitats previstes. Per cada activitat haurà com a mínim 1 educador/a en funció del número d'alumnes del grup/classe segons preveu la legislació vigent.
- 1 educador/a de suport en els períodes de màxima reserva d'activitats, per donar suport als projectes d'APS i per fer acompanyament tècnic i pedagògic especialitzat a accions d'Escoles+Sostenibles quan fos necessari.
- 1 administratiu/va per gestionar les peticions i reserves.

L'equip de treball haurà d'estar format per educadors per fer les tasques d'atenció de les activitats educatives programades, preparació dels materials per dur a terme les activitats i la informació.

L'adjudicatari designarà un **coordinador/a responsable** que farà les tasques de direcció del projecte. Aquest dirigirà l'equip professional dels educadors/es i es farà càrrec de la coordinació general del programa, de les relacions externes i amb l'Ajuntament i col·laborarà amb els/les educadors/es en la realització d'activitats sempre que calgui. El/la responsable ha de tenir capacitat de gestió, comunicació, coordinació d'equips humans, facilitat pel treball en equip i per les relacions. Haurà de ser capaç de dissenyar i realitzar programes i activitats d'educació ambiental i de dinamització sociocultural. Haurà de tenir formació bàsica a nivell de grau en alguna de les disciplines de ciències ambientals, biologia, educació, pedagogia o similars. Caldrà que tingui el nivell C de català. Haurà de tenir capacitat i experiència acreditada d'almenys 2 anys en projectes i/o funcions desenvolupades relacionades amb l'educació ambiental i la sostenibilitat.

Per poder desenvolupar els projectes de Servei Comunitari Ambiental i d'Aprenentatge Servei és designarà un **coordinador-educador/a dels projectes d'APS**. La seva tasca consistirà a contactar amb els Centres Educatius interessats a realitzar aquesta mena de projectes i concretar la temàtica i les dades de realització a més del seguiment. Actuarà com educadora en les sessions que es desenvolupin al centre. Haurà de ser capaç de dissenyar i realitzar programes i activitats d'educació ambiental i de dinamització sociocultural. Haurà de tenir formació bàsica a nivell de diplomatura en alguna de les disciplines de ciències ambientals, biologia, educació, pedagogia o similars. Caldrà que tingui el nivell C de català.

El **coordinador/a pedagògic/a** formarà part de l'equip i vetllarà per la qualitat didàctica de les activitats. Coordinarà la tasca de preparació del materials, supervisarà la correcte execució de les mateixes per part dels educadors i col·laborarà amb els educadors en la realització d'activitats sempre que calgui. Ha de tenir capacitat de comunicació, coordinació d'equips humans i facilitat pel treball en equip Hauran de

tenir formació bàsica a nivell de diplomatura en educació, pedagogia o similars. Caldrà que tingui el nivell C de català.

Els **educadors** han de tenir qualitats pel tracte amb el públic escolar i iniciativa per a la resolució d'imprevistos i per la presa de decisions . Hauran de tenir formació bàsica a nivell de diplomatura en alguna de les disciplines de ciències ambientals, biologia, educació, pedagogia o similars. Caldrà que tingui el nivell C de català.

L'**administratiu/va** han de tenir qualitats pel tracte amb el públic i iniciativa per a la resolució d'imprevistos i per la presa de decisions . Haurà de tenir formació bàsica a nivell d'ofimàtica i d'atenció telefònica. Caldrà que tingui el nivell C de català.

11. Preu del contracte

El **pressupost de sortida** de l'expedient de referència és d'un total de **373.570,66€ (186.785,33€) anuals) (IVA inclòs)**.

Desglossats en els següents conceptes anualment:

En aquest preu de sortida haurà una part fixa de **93.376,31 € (IVA exclòs)** que correspon als costos salarials i que és facturarà cada més a raó de **7.781,36 € (IVA exclòs)**. Aquesta quantitat s'haurà de mantenir fixa en l'oferta del licitador.

La resta de partides s'aniran facturant en funció de la seva execució. En el cas de no exhaurir totes les partides, els diners sobrants es destinaran a accions i materials que repercuteixin directament en benefici del programa i que es decidirà conjuntament amb el Departament d'Educació Ambiental.

Pressupost anual					
Costos Directes					
Costos salarials Designació al programa /Categoria al Conveni de referència	Sou Brut Anual segons conveni	Cost empresarial 32%	Cost empresarial Total	% jornada	Cost empresarial % jornada
Coordinador/a responsable de totes les activitats i feines del programa /Directora de programes	22.669,12	7254,12	29.923,24	75	22.442,43 €
Coordinador-educador/a dels projectes d'APS/Tècnic/a gestió Nivell A	21.476,04	6872,33	28.348,37	75	21.261,28 €
Educadors/es/Coordinador/ora activitats	18.493,24	5917,84	24.411,08	50	12.205,54 €
Educadors/es/Coordinador/ora activitats	18.493,24	5917,84	24.411,08	50	12.205,54 €
Educadors/es/Coordinador/ora activitats	18.493,24	5917,84	24.411,08	50	12.205,54 €
Administratiu/va /Oficial administratiu/iva	16.345,63	5230,60	21.576,23	50	10.788,12 €
Coordinador/a pedagògic /Tècnic/a gestió Nivell A	21.476,04	6872,33	28.348,37	8	2.267,87 €
Total RRHH					93.376,31 €
Costos materials					Preu unitari
Difusió					4.500,00 €
Material Didàctic					9.000,00 €
Programa de formació E+S					16.000,00 €
Trobades amb els alumnes					6.000,00 €
Total Costos materials					35.500,00 €
Total Costos Directes					128.876,31 €
Costos Indirectes				%	
Despeses generals (13%)				13	16.753,92 €
Total Costos directes i indirectes sense IVA					145.630,23 €
Benefici industrial sobre els costos directes i indirectes (6%)				6	8.737,81 €
Total sense iva					154.368,04 €
IVA(21%)				21	32.417,29 €
COST TOTAL IVA inclòs					186.785,33 €

11. Restriccions expresses del contractista

El personal que treballi en el desenvolupament dels programes i activitats per a la prestació dels serveis que es descriu en aquest plec de condicions tècniques, no podrà fer servir en cap altre servei les activitats, recursos i propostes que es desenvolupin. L'adjudicatari haurà d'assumir els canvis que es puguin produir durant el període del contracte, adaptant els recursos i l'organització.

12. Facultats d'Ecologia Urbana

Tots els programes, activitats i serveis, que fan referència a aquest contracte, i tots els materials que s'elaborin en el seu marc són titularitat d' Ecologia Urbana de l'Ajuntament de Barcelona.

13. Període d'execució

El període d'execució del contracte mai començarà abans del 23 de gener del 2021 i tindrà una duració fins a 24 mesos.

Barcelona, 2 de març de 2020